

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Christus, Apostoli, diunitus missa auxilia, bellum approbarunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

S. Augustin. Ex quo loco Augustinus probans non omne bellum esse illicitum
 lib. 22. contr. ait: *Alioqui, cum ad eum baptizandi milites venirent, dicentes: Et*
 Faust. cap. 74. *nos quid faciemus? responderet eis: Arma abijcite, militiam istam de-*
serite, neminem percutite: vulnerate, prostermite neminem. Sed quia
sciebat, eos, cum hac militando facerent, non esse homicidas, sed mini-
stros legis, & non ultores iniuriarum suarum, sed salutis publica defen-
sores, respondit eis, neminem concutiatis, &c. Quo tempore non tan-
 tum pro Iudæis, sed etiam pro illis, qui Christiani erant futuri,
 respondit Ioannes; neque militiam dumtaxat tolerandam, sed
 etiam minimè malam indicavit. Cum enim doceret, fugiendum
 à ventura ira, & fructus dignos pœnitentiæ esse faciendos, mili-
 tesque interrogasset, quo modo id præstare possent, non respon-
 dit, à militia tamquam mala & iram Dei prouocante, & cum ve-
 ra pœnitentia pugnante desistendum esse; sed monuit illud tan-
 tum, vt neminem immerentem vel vi, vel fraude vexarent, spo-
 liarentur, sed vt stipendijs contenti essent. Stipendia enim tunc
 dabantur, nec permittebantur milites, stipendij loco, obuios
 quosque amicos inuadere, exuere, diripere, vt prædolor nunc fit
 apud Christianos. Ad Christianos autem etiam pertinere respon-
 sum Ioannis, disertè idem S. Augustinus epist. ad Marcellinum
 docet his verbis: *Si Christiana disciplina omnia bella culpares, hoc*
potius militibus consilium salutis pœnitentibus in Euangelio diceretur,
vt abijcerent arma seq; militia omnino subtraherent. Dicitur est autem
eis, Luc 3. Neminem concusseritis, nulli calumniam feceritis, sufficit
vobis stipendium vestrum. Quibus proprium stipendium sufficere debe-
re precepit, militare utique non prohibuit. Quid autem illis facien-
dum, quibus stipendium nullum soluitur? non militandum. Sed
jam nomen militiae dederunt, unde vel militandum, vel penden-
dum est illis. Quid tum facient? in extrema necessitate rapient,
ne fame moriantur. Sed viderint illi, qui eos adigunt ad necessi-
tatem rapiendi. S. Ioannes Baptista, qui bellum non improbavit,
numquam approbavit rapinas; sed dum permisit milites stipen-
dia facere, permisit militare.

IX. Quid quòd Christus ipse Magister noster militiam approba-
 Matth. 22, 21. uit, cum diceret: *Reddite qua sunt Cesaris, Cesaris?* Nam dum ius-
 sit tributa & census dari, iussit ea dari, quibus milites contentos
 esse,

esse iussit Ioannes Baptista. *Audiant Manichæi*, inquit S. Augusti. & S. Augusti. loc. cit.
 nus, ipsum Dominum IESVM CHRISTVM hoc stipendium iabentem reddi Casari, quod Ioannes dicit debere sufficere militi: *Reddite*, inquit, Casari, qua Casaris sunt, & qua sunt Dei, Deo. Ad hoc enim tributa prestantur, ut propter bella necessaria militi stipendium prabeatur. Quod ipsum clarè indicat Paulus ita de sæculari Magistratu loquens: *Dei minister est, vindex in iram ei, qui malum agit. Ideò enim & tributa prestatis: ministri enim Dei sunt in hoc ipsum seruientia.* Et id ipsum confirmat Petrus cùm milites seu ministros regum & ducum iubet, *subiectos esse propter Deum, non modò regi quasi præcellenti, sed etiam ducibus, tamquam ab eo missis, ad vindictam malefactorum, laudem verò bonorum.* Certè Deus numquam fauet peccatis, neque opem fert singularem malè agentibus. Si ergo illicitum esset bella gerere, nequaquam peculiare auxilium tulisset præliantibus, neque pro eis ipse bellauisset, aut in eorum gratiam miracula fecisset. Nonnè cùm leuaret Moyses manus, vincebat Israël, & exercitum Amalec ad internecionem cædebat? Quàm clara sunt illa: *Nolite metuerè, neque timeatis eos, Dominus Deus, qui ductor est vester pro vobis ipse pugnabit.* Ac rursum: *Quo modo persequatur vnus mille, & duo fugent decem millia. Nonnè idèò, quia Deus suus vendidit eos, & Dominus conclusit illos?* Atque alibi: *Hac dicit Dominus vobis: nolite timere, neque paucaatis hanc multitudinem: Non enim est vestra pugna, sed Dei.* Et infra. *Non eritis vos, qui dimicabitis, sed tantummodo confidenter stete, & videbitis auxilium Domini super vos, ò Iuda & Ierusalem.* Daud quoque ait: *Qui docet manus meas ad prælium, & posuisti ut arcum arcum brachia mea.* Hæc quo modo dici possent, si præliari esset peccatum? idem enim dixisset, si dixisset, *Qui docet manus meas ad prælium, ac si dixisset: Qui docet manus meas ad peccatum.*

Neque iuuat Deus tantùm præliantes, sed non rarò stupendis quoque miraculis illustrat. Quantum fuit illud, quando ingressi sunt filij Israël per medium sicci maris: erat enim aqua quasi murus a dextera eorum & laua. Persequentesq; Egyptij ingressi sunt post eos, & omnis equitatus Pharaonis, curru eius, & equites per medium maris. Iamq; aduenerat vigilia matutina, & ecce respiciens Dominus super castra Egyptiorum per columnam ignis & nubes, interfecit exer-